

Aan de Gemeenteraad en B&W van de gemeente Helmond

Helmond, 25 oktober 2018.

Betreft: "Aanpak van houtrookoverlast in Helmond"

Geachte leden van de raad en college,
Beste dames en heren,

Helder Helmond ontvangt steeds vaker vragen en klachten met betrekking tot overlast van op hout gestookte kachels, open haarden, pallet kachels, vuurkorven en tuinhaarden. Overlast door houtrook is vervuilend, veroorzaakt gezondheidsproblemen en is een bedreiging voor de sociale cohesie. Het Gerechtshof van Den Bosch was in het arrest van 31 juli 2018 klip en klaar in haar uitspraak: het stoken van hout leidt tot overlast voor omwonenden. Helder Helmond herkent zich volledig in twee recente uitspraken van staatssecretaris mevrouw S. van Velthoven: "schone lucht is van levensbelang" en "een veilig niveau van verontreiniging bestaat niet". Helder Helmond is het ook eens met de uitspraak van onze burgemeester mevrouw E. Blanksma toen zij werd geciteerd in het Eindhovens Dagblad: "niemand heeft het recht om het woon- en leefgenot van een ander te verpesten". Houtrook verpest het woon- en leefgenot van anderen. Houtrook verpest ook de gezondheid van anderen. Houtrook bevat veel voor de gezondheid gevaarlijke stoffen. Daaronder het kankerverwekkende fijnstof en nog kleinere nano deeltjes, benzeen, dioxine, benzo(a)pyreen, PAK's en vluchtige organische stoffen. Waar luchtvervuiling door andere bronnen langzaam afneemt, groeit de omvang door huishoudelijk gebruik (vuurhaarden, kachels). De gezondheidsschade voor zowel de houtstoker als diens directe omgeving is vele malen groter dan het roken van tabak. Houtrook wordt niet voor niets steeds vaker aangeduid als sluipmoordenaar of het 'nieuwe asbest'. In de Nota van Antwoord (bijlage 6 bij het kabinetsbesluit Aanpassing Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit 2018, dd. 27 september 2018) schrijft de staatssecretaris van I en W: "Zeker als de weersomstandigheden ongunstig zijn en de rook blijft hangen, kan houtrook tijdelijk een aanzienlijke bijdrage leveren aan de luchtverontreiniging. De bijdrage van houtstook door particulieren aan de fijnstofdeken over het gehele jaar is toegenomen. Ik begrijp dat dit overlast en gezondheidsproblemen kan veroorzaken." Het aantal houtkachels in woonwijken neemt een enorme vlucht. Steeds meer mensen wonen, letterlijk, onder de rook van deze bronnen. Steeds vaker worden houtkachels gebruikt als hoofdverwarming, wat het schadelijke effect enorm vergroot. Extra verontrustend daarbij is, dat veel stokers gebruik maken van goedkoop, vervuild hout. De gezondheidsrisico's voor de stoker en de directe omgeving laten zich raden. Helder Helmond maakt zich ernstig zorgen over de sterke toename van de overlast en de daarmee gepaard gaande gezondheidsrisico's en gevoelens van onbehagen voor de inwoners van Helmond. De energietransitie herbergt het gevaar van een nog sterkere toename van het aantal houtkachels. Helder Helmond stelt daarom de

volgende vragen aan het College van Burgemeester en Wethouders van Helmond en de andere raadsleden.

1. In het Coalitieakkoord schrijven de deelnemende partijen dat de landelijke ontwikkelingen inzake aanpak van houtrookoverlast worden afgewacht. Helder Helmond is van mening dat de gezondheidsrisico's van mensen in diverse woonwijken ernstige vormen aanneemt. Vooral mensen die in de directe nabijheid van een op hout gestookt installatie wonen, ondervinden zeer ernstige hinder. Zij kunnen die op geen enkele manier ontwijken. Ventileren van woningen wordt schier onmogelijk, wat o.a. kan leiden tot schimmelvorming in huis met verhoogd gezondheidsrisico tot gevolg.

- Is het College op de hoogte van aard en de omvang van de problemen van houtrook op de stoker en op diens omgeving?

- Op welke wijze is het College voornemens invulling te geven aan de zorgplicht van de gemeente om de burgers van Helmond te beschermen tegen de overlast door houtrook?

- Is het juist dat vanuit de ambtelijke organisatie de vraag gesteld is om snel met lokale regelgeving te komen om overlast adequaat te kunnen aanpakken?

2. Wetenschappers hebben aangetoond dat het stoken van hout leidt tot grote gezondheidsschade als astma, COPD, luchtweginfecties, hart en vaatziekten. Recente wetenschappelijke onderzoeken tonen het verband aan tussen het stoken van hout en gezondheidsproblemen als verschillende soorten van kanker, nierfalen, dementie, concentratieproblemen en zelfs gezondheidsschade voor het ongeboren kind.

- Is het college op de hoogte van de aard en omvang van deze gezondheidsrisico's door het stoken van hout?

3. Op 2 november 2017 heeft de gemeenteraad unaniem de motie aangenomen die door de fracties van D'66 Helmond, Groen Links Helmond, SP Helmond, CDA Helmond, Senioren 2015, Helmond Aktief en Helder Helmond is ingediend met de oproep aan het College om "in kaart te brengen wat de mogelijkheden zijn om de overlast van houtstook tegen te gaan en de raad daarover te informeren".

- In welk stadium bevindt zich de voortgang in de uitvoering van de motie?

4. WHO, RIVM, GGD en steeds meer provinciale en lokale overheden en groepen van gehinderden pleiten voor een verbod op het stoken van hout in woonwijken of minstens het ontmoedigen van het stoken van hout. Wereldwijd wordt bovendien de roep om een verbod op het stoken van hout in stedelijk gebied steeds groter.

- Overweegt het College een algeheel verbod op het stoken van hout in Helmond of in een aantal woonwijken van Helmond?

a. Zo ja, op welke termijn kan de raad een voorstel voor een Algemene Plaatselijke Verordening tegemoet zien?

- b. Zo nee, gaat het College over tot het verplichten van technische maatregelen om de uitstoot van op hout gestookte installaties te reduceren? Zo ja, op welke termijn kan de raad dan een voorstel voor een APV tegemoet zien?
- c. Zo nee, gaat het college over tot het verplicht vervangen van oude op hout gestookte installaties door minder vervuilende nieuwe installaties? Zo ja, Op welke termijn kan de raad dan een voorstel voor een APV tegemoet zien?
- d. Zo nee, welke maatregelen stelt het College wel voor?
- e. Neemt het College geen maatregelen? Dan ontvangen wij graag van het College een gefundeerde reactie op deze overweging.

5. Het stoken van hout heeft impact op de leefomgeving. Signalen over sluimerende conflicten als gevolg van de overlast bereiken ons steeds vaker. Vaak stuiten gehinderden op een muur van onbegrip of onwil. Niemand wil ruzie met de burens. Veel mensen besluiten daarom het probleem niet te bespreken of niet te melden bij de gemeente. Gehinderden ervaren onmacht, frustratie en stress. Soms raken mensen daardoor zelfs in een sociaal isolement.

- Is het College op de hoogte van de aard en de omvang van deze impact op de leefomgeving?

- a. Zo ja, op welke wijze komt het College tegemoet aan deze effecten op de sociale cohesie in buurten en wijken?
- b. Zo nee, op welke wijze gaat het College onderzoek doen naar de aard en de omvang en gaat zij onderzoeken of er binnen het Sociaal Domein mogelijkheden zijn om een afzonderlijk meldpunt voor houtrookoverlast in te richten?

6. De voorlichting van de gemeente Helmond is gericht op tips voor stokers, de gebruikers van houtkachels. Gehinderden kunnen daar geen relevante informatie vinden. Nu duidelijk is dat er op korte termijn geen landelijke voorlichtingscampagne komt, is Helder Helmond van mening dat lokale voorlichting, gericht op de negatieve gezondheidseffecten van het stoken van hout, noodzakelijk is. Bij voorkeur gebeurt dit door verspreiding van een huis-aan-huis folder.

- Deelt het College deze mening?

- a. Zo ja, is het College voornemens om een duidelijke voorlichtingsfolder samen te stellen en deze huis aan huis te verspreiden?
- b. Zo nee, kan het College dan motiveren waarom zij de inwoners van Helmond niet gaat voorlichten over de risico's van het stoken van hout?

7. Helder Helmond voorziet met de toename van de overlast een vergelijkbare toename van het aantal klachten en meldingen, mogelijk gevolgd door een toename van het aantal handhavingsverzoeken, bezwaarprocedures, alsmede bestuursrechtelijke procedures valt dan te verwachten. Deze procedures zijn arbeidsintensief en kostbaar voor de gemeente

Helmond.

- Beschikt de gemeente Helmond over voldoende gekwalificeerde mensen, middelen (o.a. meetapparatuur), kennis en vaardigheden om in deze procedures adequaat te handelen?
- Is het juist dat vanuit de ambtelijke organisatie de roep bestaat om lokale regelgeving teneinde adequaat te kunnen optreden bij overlast door het stoken van hout?

8. Steeds meer inwoners zijn zich bewust van de gevaren van luchtverontreiniging in hun directe omgeving. Initiatieven om zelf metingen te verrichten of onderzoeken te doen, zijn sterk in opmars. RiVM is actief in het promoten van citizen science* via het programma Samenmeten. Ook lokale overheden omarmen deze initiatieven.

- Heeft het College een visie op het inzetten van inwoners bij het monitoren van omgevingsfactoren die van invloed zijn op hun directe leefomgeving, zodat uit gegevens, verzameld over een langere periode, een compleet beeld ontstaat van de luchtverontreiniging in de wijken van Helmond?

- a. Zo ja, is het College bereid om hiervoor expertise en middelen beschikbaar te stellen?
- b. Zo nee, is het College bereid om met inwoners in gesprek te gaan om te onderzoeken op welke wijze citizen science* in onze innovatieve stad kan worden betrokken bij het monitoren en verbeteren van de luchtkwaliteit en het leefklimaat, vooral in de woonwijken van Helmond?

**Citizen science, ook wel burgerwetenschap genoemd, is onderzoek (naar natuur) dat in zijn geheel of gedeeltelijk door amateurs of niet-professionele wetenschappers wordt uitgevoerd.*

Helder Helmond is zéér benieuwd naar zowel de reactie van raad als van college!
Met heldere groeten namens de fractie van Helder Helmond,

Martijn Rieter,
Raadslid Helder Helmond

